

JAVASLAT

jogerős bírósági döntésben meghatározott fizetési kötelezettség teljesítésére
fedezet biztosítása az 5.Pf.21.533/2014. számú ügyben

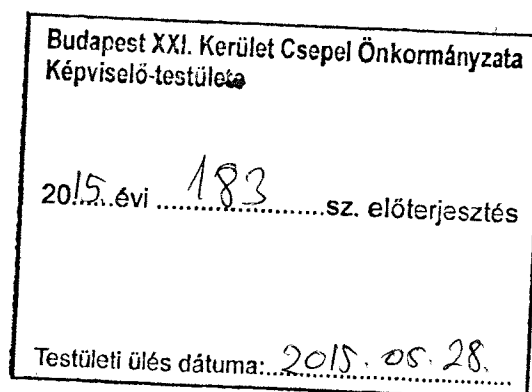
Készítette: **dr. Szeles Gábor** jegyző

Előterjesztő: **dr. Szeles Gábor** jegyző

Az előterjesztés egyztetve:

Az előterjesztő megtárgyalásra javasolja:

Pénzügyi, Ellenőrzési és Ügyrendi Bizottság

Az előterjesztés leadva:
2015. május 21.

Testületi ülés időpontja:
2015. május 28.

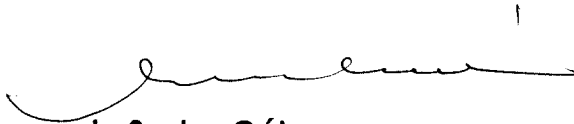
Tisztelt Képviselő-testület!

A Fővárosi Törvényszék 6.P.21.926/2013/15. számú, 2014. május 21. napján kelt döntését, melyben alperes, Budapest Főváros XXI. Kerület Csepeli Polgármesteri Hivatalát elmarasztalta, a II. fokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2015. május 21. napján helybenhagyta. Az ügyben a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhivatal terhére állapított meg jogsértést a bíróság.

A jogerős másodfokú ítélet értelmében alperes fizetési kötelezettsége 2.686.930,- Ft, melyet a döntés kihirdetésétől számított 15 napon belül köteles teljesíteni. Javasolom, hogy figyelemmel a jogerős és végrehajtható döntésre a T. Képviselő testület biztosítsa a szükséges összeget az általános tartalék terhére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat támogatására.

2015. május 22.

dr. Szeles Gábor
jegyző

Határozati javaslat:

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Fővárosi Törvényszék a 6.P.21.926/2013/15. számú, 2014. május 21. napján kelt döntését helyben hagyó, a Fővárosi Ítéltábla 2015. május 21. napján kelt döntésében foglalt, Budapest Főváros XXI. Kerület Csepeli Polgármesteri Hivatalát terhelő fizetési kötelezettség teljesítésére 2.686.930,- Ft azaz kettőmillió-hatszáznyolcvanhatezer-kilencszázharminc forint összeget biztosít az általános tartalék terhére.

Határidő: azonnal

Felelős: Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtásért felelős: dr. Szeles Gábor jegyző

A határozati javaslatok elfogadásához a képviselők **minősített** többségű támogató szavazata szükséges.

A.m. melléklet.

Patyiné dr. Garai Andrea

Feladó: "dr. SÁNDOR Tamás Zoltán - Pacsay & Sándor Ügyvédi Iroda | dr. Tamás Zoltán
SÁNDOR - Pacsay & Sándor Law Firm" [drsandor@pacsay-sandor.com]
Küldve: 2015. május 21. 17:49
Címzett: dr. Vincze Anikó
Másolatot kap: Patviné dr. Garai Andrea; dr. Szabó-Unger Anikó
Tárgy: Bp. 21 Önkormányzat

Kedves Aljegyző Asszony,

A tárgyi perben a mai napon megtartásra került II. fokú tárgyaláson a Fővárosi Ítéltábla helyben hagyta a Fővárosi Törvényszék ítéletét. (Az előzményi iratok vizsgálata alapján ezen fejleményre sajnos számítani lehetett.)

Figyelemmel az ítélet rendelkező részére, az Önkormányzatnak 15 napos határidőn belül az alábbi fizetési kötelezettsége keletkezett:

2 011 848,00 Ft	tőke
483 427,78 Ft	késedelmi kamat 2015.05.22-ig számítva
127 752,00 Ft	perktg I. fok
63 900,00 Ft	perktg II. fok

Össz.: 2 686 927,78 Ft

Figyelemmel arra, hogy a felperesi jogi képviselő teljesítési helyet (t.i. bankszámlaszámot) még nem közölt, így azt megadni nem tudom. Reményeim szerint azonban erre már a holnapi napon sor kerülhet.

Természetesen amint leírt ítéletet kapunk kézhez, azt továbbítani fogjuk.

Üdvözlettel,

--

dr. SÁNDOR Tamás Zoltán | dr. Tamás Zoltán SÁNDOR
ügyvéd | attorney at law
Pacsay & Sándor Ügyvédi Iroda | Pacsay & Sándor Law Firm
H - 1024 Budapest, Kút u. 3.
Tel.: +36-1-202-27-28
Tel/Fax.: +36-1-202-28-92
M: +36-30-202-25-97
Web: <http://www.pacsay-sandor.com>

Ez az üzenet, s bármely melléklete bizalmas információkat tartalmazhat és kizárólag a címzettnek szól. Amennyiben nem Ön ennek az üzenetnek a címzettje, kérjük azonnal értesítse a feladót, s az üzenetet törölje rendszeréből.

This message and any attachment may be confidential and intended exclusively for the addressee. If you are not the intended addressee, please notify the sender immediately and delete this message and any attachment from your system.

a Fővárosi Törvényszék
a dr. Pink Mariann Ügyvédi Iroda (1084 Budapest, Német u. 13. fszt.) által képviselt
felperes által
a dr. Kléber István ügyvéd (1055 Budapest, Szent István krt. 1. fszt. 8.) által képviselt
Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (1751 Budapest,
Pf. 85.) **alperes** ellen
államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében meghozta az
alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.011.848 (kétmillió-tizenegyezer-nyolcszáznegyvennyolc) forintot, ezen összeg után 2010. július 1. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon, míg 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző első napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 127.752 (százhuszonhétezer-hétszázötvenkét) forint perköltséget.

A le nem rótt 329.832 (háromszázhuszonkilencezer-nyolcszázharminckét) forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet ennél a bíróságnál lehet előterjeszteni 4 példányban; a Fővárosi Ítéltáblához címezve.

Az ítéltábla előtti eljárásban az ítélet elleni fellebbezést, valamint csatlakozó fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan. Pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezése kérhető az Igazságügyi Hivatal területi jogi segítségnyújtó szolgálatánál.

A felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a teljesítési határidővel kapcsolatos vagy az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás megtartását.

I n d o k o l á s

A felperes és testvére. 2008. november 17. napjától a Burattino Általános és Szakképző Iskola és Gyermekotthon alapellátott gondozottjai voltak. Eredetileg azért kerültek az édesanya és a gyermekotthon vezetőjének megállapodása alapján néhány hétre a gyermekotthonba, mert az édesanya lakhatási problémái miatt nem tudott a gyermekekről megfelelően gondoskodni, és arra az időre kérte elhelyezésüket, amíg új albérletet sikerül szereznie. Ezt követően a gyermekotthonnak hosszabb ideig nem sikerült felvennie a kapcsolatot az édesanyával. Az édesanya 2009. október 14-én megkereste az alperes gyermekjóléti szolgálatát, és segítséget kért lakhatási problémái megoldásában. A családgondozóval közösen gondozási tervet készítettek, a lakhatás rendezése érdekében azonban az édesanya csak ígéreteket tett, a gyermekek nevelésére alkalmas lakhatási lehetőséget nem teremtett, gyermekeit a gyermekotthonban rendszertelenül látogatta.

Az átmeneti gondozást nyújtó gyermekotthon vezetője 2010. január 15-én tájékoztatta az illetékes gyámhivatalt a gyermekek helyzetéről, arról, hogy az édesanya a hazagondozás érdekében nem működött együtt az intézménnyel, és mivel az alapellátás nem jelentett megoldást problémájukra, a gyermekek átmeneti nevelésbe vételét kérte, a gyermekotthon gondozási helyül történő kijelölése mellett.

Az alperes gyámhivatala 2010. március 22-én a kérelmet áttette a Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzat Polgármesteri Hivatal jegyzőjéhez védelembe vételi eljárás lefolytatása céljából. A védelembe vételi eljárást a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhatóság lefolytatta, és megállapította, hogy védelembe vétellel a gyermekek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és 2010. április 13-án kelt IX-54756/2010. számú végzésével kezdeményezte a gyámhivatal hatáskörébe tartozó más gyermekvédelmi intézkedés megtételét. Az iratokat még aznap áttette az alperes gyámhivatalához, melyhez csatolta a Gyermekjóléti Szakszolgálat javaslatát valamint az édesanya írásbeli nyilatkozatát, melyben a gyermekek átmeneti nevelésbe vételét és a Burattino Gyermekotthonban való elhelyezésüket kéri.

Az alperes gyámhivatala 2010. május 13-án indította meg az eljárást. Meghallgatta az édesanyát, aki ismételten kérte gyermekei átmeneti nevelésbe vételét, úgy nyilatkozott, hogy nem tud a gyermekei megfelelő ellátásáról gondoskodni. A gyámhivatal 2010. június 7-én kezdeményezte a Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatnál elhelyezési javaslat megtételét. A Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat 2010. június 21-én tartotta meg az elhelyezési értekezletet, melyen jelen volt a felperes és édesanyja, a gondozási hely vezetője, a Szakértői Bizottság vezetője, a gyermekjóléti szolgálat családgondozója, illetve szociális munkás. Mindannyian egyetértettek abban, hogy a felperes átmeneti nevelésbe vétele szükséges, mert az anya életkörülményei, anyagi hátterének rendezetlensége miatt a felperes már másfél éve kollégiumi elhelyezés segítségével folytatja tanulmányait, és az anya továbbra sem tudja megteremteni a gyermek neveléséhez szükséges körülményeket.

A gyámhivatal 2010. július 2-án kelt 18-4662-31. számú végzésével a felperes vonatkozásában megszüntette az átmeneti nevelésbe vételi eljárást arra hivatkozással, hogy a felperes 2010. június 30-án betöltötte 18. életévét. 2010. augusztus 15-én kelt 18-4662-47.

számú határozatával a felperes testvérét, átmeneti nevelésbe vette, a gondozás helyeként a Burattino Gyermekotthont jelölve ki.

A felperesre vonatkozó határozat ellen a Burattino Gyermekotthon vezetője fellebbezéssel élt, melyben előadta, hogy amennyiben a gyámhivatal az eljárásra irányadó határidőket betartja, abban az esetben az eljárás megszüntetésének oka – a felperes nagykorúsága – nem következik be.

Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának Szociális és Gyámhivatala 90BP-543/1/2010. számú végzésével az elsőfokú döntést helybenhagyta. Az indokolásban leírta, hogy az átmeneti nevelésbevételi eljárás megszüntetése a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történt. A határozat tartalmazza, hogy átmeneti nevelésbe venni csak kiskorút lehet, és különös eljárási szabály nem teszi lehetővé, hogy az átmeneti nevelésbevételt a kérelem benyújtásának időpontjára vagy az azt követő 22. munkanapra visszamenőleges hatállyal állapítsa meg akár az első, akár a másodfokú hatóság. A határozat indokolása ezt követően felsorolja, hogy az elsőfokú hatóság mely eljárási és anyagi jogszabályokat sértett meg. Az indokolás rögzíti, hogy az elsőfokú gyámhivatal az eljárási határidőkre vonatkozó szabályokat többször is súlyosan megsértette, az áttételre, az iratok beszerzésére, illetve az idézés kibocsátására 5 munkanapos eljárási határidőket első alkalommal 41 munkanappal, a második alkalommal 17 munkanappal túllépte. Leírja továbbá, hogy az átmeneti nevelésbe vételhez szükséges elhelyezési javaslat, szülői nyilatkozat, szakértői bizottsági vélemény 2010. június 21-én a gyámhivatal rendelkezésére állt, döntését a gyámhivatalnak soron kívül meg kellett volna hoznia.

A felperes kereseti kérelmében 2.011.848,-Ft, és ezen összeg után 2010. július 1. napjától kezdődően a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Előadta, hogy 2008. november 17-én került a Burattino Gyermekotthonba alapellátottként, majd a gyermekotthon az alperes gyámhivatalához fordult 2010. január 15-én azzal a kérelemmel, hogy vegyék átmeneti nevelésbe a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 77. § (1) bekezdése szerint. Előadta, hogy az átmeneti nevelésbe vétel iránti kérelem indoka az volt, hogy édesanyja vele és testvérel rendszertelenül tartotta a kapcsolatot, az érdekében felmerülő ügyekben nem vett részt, továbbra is elhanyagolta őt, saját és testvére ellátásáról nem tudott gondoskodni, lakhatásuk megoldása érdekében nem tett semmit. Részletesen kifejtette, hogy az alperesi gyámhivatal a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 33. §-ban előírt eljárási határidőket többször is súlyosan megsértette, az előírt 5 munkanapos határidőket először 41 munkanappal, második alkalommal 17 munkanappal túllépte. A felperes arra is hivatkozott, hogy az alperesi gyámhivatalnak arról is tudomása volt, hogy az átmeneti nevelés elrendelésére esetében azért lett volna haladéktalanul szükség, mert középiskolai tanulmányai alatt a gyermekotthonban maradhatott volna utógondozottként nagykorúságát követően. Kifejtette, hogy erre azonban csak akkor lett volna lehetőség, ha az átmeneti nevelés nagykorúsága elérése miatt szűnik meg. A felperes hangsúlyozta, hogy az alperesi gyámhivatalnak az átmeneti nevelésbe vételről soron kívül kellett volna határoznia. Mindezek alapján a Gyvt. 93. § (1) bekezdés b) pontja és a (2) bekezdés a) pontja szerint az utógondozói ellátás összegének, a 2010. július 1-től 2012. június 30-ig terjedő időre

1.334.880 forintnak, míg a 2012. július 1. napjától 2013. június 30. napjáig terjedő időre 676.968 forintnak a megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Kereseti kérelmét a Ptk. 349. § (1) bekezdésére, valamint a 339. § (1) bekezdésére alapította. Követelése összezszerősége körében előadta, hogy az utógondozói ellátás összege a 2010. és 2011. évre 55.620.-Ft havonta, a 2012. évben szintén 55.620.-Ft havonta, míg a 2013. évben havi 57.208.-Ft.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes tényként állítja, hogy az alperes, illetőleg a gyámhivatal felróható magatartása következtében nem megoldott a lakhatása és nincs jövedelme, nem veszi figyelembe azonban azt a körülményt, hogy amennyiben az átmeneti nevelésbevitel iránti eljárás megszüntetésére nagykorúvá válása miatt nem került volna sor, abban az esetben sem biztos, hogy átmeneti nevelésbe vette volna őt a gyámhivatal, és még amennyiben átmeneti nevelésbe vette volna is a gyámhivatal, ebből sem következett volna egyenesen az utógondozói ellátás elrendelése. Az átmeneti nevelésbevitellel kapcsolatban a Gyvt. 77. § (1) bekezdésére hivatkozott, arra, hogy az átmeneti nevelésbe vételre abban az esetben van lehetőség, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az alperes ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy az eljárás során megállapítható volt, hogy a gyermeket a családi környezete nem veszélyeztette, a család ugyan lakhatási problémákkal küzdött, bár ez sem bizonyítható minden kétséget kizáróan.

Az alperes előadta továbbá, hogy a Burattino Gyermekotthon abban egyezett meg a felperes édesanyjával, hogy gyermekei néhány hetet töltenek bent a gyermekotthonban, amíg az anyának sikerül albérletet szereznie, melynek költségeihez a gyermekotthon is hozzájárul. Az alperes ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy az anya a Burattinó Iskolától az ígéretek ellenére mégsem kapott segítséget. Kifejtette továbbá, hogy megállapítható, hogy bár az anya a megígért segítséget nem kapta meg, ő maga azonban ennek ellenére igyekezett körülményeit rendezni, hogy gyermekeit maga nevelhesse, ennek érdekében két munkahelyen is dolgozott, ezek alapján semmiképpen sem állapítható meg a felelőtlen, elhanyagoló vagy veszélyeztető szülői magatartás.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a Burattino Gyermekotthon az átmeneti nevelésbevitel indokaként azt hozta fel, hogy az anya nem volt együttműködő, ehhez képest – különös figyelemmel arra, hogy a gyermekotthon eleinte csupán néhány hétre fogadta be a gyerekeket – nem érthető, hogy miért csak 14 hónap elteltével kezdeményezte a hatósági eljárást.

Az alperes kifejtette, hogy a gyermekotthon dolgozóitól, mint tapasztalt gyermekvédelmi szakemberektől elvárható lett volna, hogy tisztában legyenek azzal, hogy az átmeneti nevelésbevitel a gyermekvédelmi gondoskodáson belül az a forma, amelyre csak akkor kerülhet sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások igénybevitelével illetőleg a védelemben vétellel megszüntetni nem lehet, illetve attól eredmény nem várható. Kifejtette továbbá, hogy a törvény sorrendet állít fel a gyermekvédelmi rendszer működését illetően, amelyben első lépcsőként az alapellátások önkéntes igénybevétele áll. Amennyiben ez nem vezet eredményre, következő lépcsőfokként a védelembevétel jogintézménye szolgál arra, hogy a segítség elfogadására kötelezze a szülőt, és csak abban az esetben, ha a szülő a

kötelezés ellenére sem működik együtt a családgondozóval, és továbbra is elhanyagolja szülői kötelességeit, lehet más gyermekvédelmi intézkedést alkalmazni, amelyek szigorú sorrendjében az átmeneti nevelés szintén csak a legutolsó.

Az alperes arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy amennyiben az anya időben megfelelő segítséget kapott volna problémái megoldásában, feltehetően elkerülhető lett volna a család szétszakadása. Kifejtette, hogy az anya kétséget kizáróan alkalmas a gyermekek nevelésére, hozzájuk ragaszkodik, közöttük megfelelő szülő-gyermek kapcsolat van, az anya munkaviszonnyal rendelkezik és nyilatkozott arról, hogy a gyermekeit ő kívánja nevelni.

Az alperes előadta, hogy a védelembevételi eljárás az iratok tanúsága szerint mindössze abból állt, hogy beszerzésre került a Gyermekjóléti Szolgálat véleménye, amely azonban gyakorlatilag megismételte a Burattino gyermekotthon megállapításait és az azokból levont következtetést, nem adott azonban információt arról, hogy milyen természetbeni és anyagi támogatásokkal próbált a szolgálat az anyának segíteni abban, hogy gyermekeit maga nevelhesse, és nem csatolta azokat az iratokat, amelyekből nyomon követhetők lettek volna a megtett intézkedések.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes arra a feltételezésre alapítja kártérítési igényét, hogy amennyiben a gyámhivatal időben hozott volna az átmeneti nevelésbe vételről határozatot, akkor a felperes jogosult lett volna utógondozói ellátásra. Ezzel kapcsolatban a Gyvt-re és a végrehajtására kiadott 149/1997. (IX.10.) Kormányrendeletre hivatkozott. és kifejtette, hogy ezen rendelkezések között sem szerepel az átmeneti nevelésbevitel céljaként, hogy utógondozói ellátásra teremtsen alapot. Az átmeneti nevelésbevitel elsődleges célja az, hogy a családjától elszakított gyermek minél előbb visszakerülhessen a családba, és semmiképpen sem az, hogy utógondozási ellátás érdekében kerüljön átmeneti nevelésbe. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy ez merőben ellentétes lenne a gyermekvédelmi törvény szellemével, és a Ptk. 5. § (1) bekezdésébe is ütközne, mely tiltja a joggal való visszaélést.

Az alperes hangsúlyozta, hogy önmagában az a körülmény, hogy az anya végül maga is kérte az átmeneti nevelésbe vételt, még nem teremt a gyámhivatal számára kötelezettséget annak elrendelésére. Kifejtette, hogy az átmeneti nevelésbe vétel nem szolgáltatás, hanem a hatóság által alkalmazható gyermekvédelmi intézkedés, amelynek elrendelésére kizárólag jogszabályban meghatározott eseteiben van lehetőség, illetőleg kötelezettség.

Hangsúlyozta, hogy az átmeneti nevelésbe vételnek egyébként sem automatikus következménye az utógondozói ellátás, azt az átmeneti nevelésbe vétel megszűnése után külön kérnie kell a fiatal felnőttnek, és arról egy külön államigazgatási eljárás keretében dönt a gyámhivatal, és akkor rendeli el, ha a jogszabályban meghatározott feltételeknek a fiatal megfelel.

Az alperes leírta, hogy az iratok ismeretében alappal feltételezhető, hogy az ügyben a gyámhivatal nem tudta volna megállapítani a felperes vonatkozásában az átmeneti nevelésbe vételt megalapozó, és indokoltá tevő súlyos veszélyeztetettséget. Kifejtette, hogy a kártérítési

igény abban esetben lehetne részben megalapozott, ha a gyámhivatal előtt semmilyen más döntési forma nem állt volna, mint az átmeneti nevelésbe vételt elrendelni.

Az alperes hivatkozott a Ket. 20. § (2) bekezdésére, amely szerint ha a hatóság az eljárási kötelezettségének a reá irányadó ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a felügyeleti szerv az erre irányuló kérelem megérkezésétől számított 8 napon belül kivizsgálja a mulasztás okát, és határidő tűzésével a mulasztó hatóságot az eljárás lefolytatására utasítja. Ezzel kapcsolatban az alperes kifejtette, hogy bár ez nem minősül az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség megállapítása azon feltételének, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, mégis a Ket. e rendelkezéssel kvázi jogorvoslati lehetőséget teremt az ügyfelek számára abban az esetben, ha a hatóság nem tesz eleget eljárási kötelezettségének. Előadta, hogy a felperesnek, illetve a Burattino gyermekotthonnak lett volna jogszerű lehetősége arra, hogy a mulasztó gyámhivatallal szemben a felügyeleti szerv intézkedését kérje, ezt azonban nem tette.

Az alperes nem vitatta, hogy a gyámhivatal az ügyintézési határidőt túllépte, arra hivatkozott azonban, hogy legalább ilyen súllyal megállapítható a Burattino Gyermekotthon felelőssége, figyelemmel arra, hogy a gyermekotthon nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a gyermek a családban tartható legyen.

Előadta továbbá, hogy a felperest kár nem érte, önmagában az ügyintézési határidő túllépése a kártérítési felelősséget nem alapozza meg.

A kereset megalapozott.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az alperes ellenkérelmében utal a Ket. 20. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti intézkedés lehetőségére, melyet az ügyfél nem vett igénybe. Ezzel kapcsolatban a bíróság rögzíti, hogy a Ptk. által említett, a kártérítési felelősség megállapításának feltételeként szabott rendes jogorvoslat körébe jellemzően azok a jogorvoslatok tartoznak, amelyek a kétfokú eljárási rendszerben igénybe vehetők, és a felügyeleti intézkedés nem tartozik ezek közé, így ez nem lehet a felelősség kizárásának alapja.

A felelősség megállapítása során először azt kell vizsgálni, hogy az alperes tevékenysége illetve mulasztása törvénysértő volt-e. A Ket. 33. § (1) bekezdésének a perbeli közigazgatási eljárás időpontjában hatályos szövege szerint ha e törvény valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse.

Az eljárás 2010. január 15-én történt megindítása után az alperes első intézkedésére – az iratok áttételére – a 46. munkanapon került sor, majd amikor a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhatóság az eljárást megszüntette, és az iratokat 2010. április 14-én visszaküldte a gyámhivatalhoz, a következő intézkedésre május 13-án, tehát 22 munkanap elteltével került sor. Minthogy a perbeli eljárásra a törvény más határidőt nem tartalmaz, megállapítható, hogy az alperes az eljárási határidőket jelentősen túllépte.

Ezen túlmenően a Kct. 33. § (2) bekezdése szerint kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége esetében, továbbá ha életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja, vagy ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy ha a közbiztonság érdekében egyébként szükséges, a határozatot vagy az eljárást megszüntető végzést soron kívül kell meghozni.

Ezen szabály alapján az alperesnek az akkor még kiskorú felperesre vonatkozó intézkedését soron kívül kellett volna meghoznia. A perbeli esetben az eljárási határidők megtartásának különleges jelentősége volt, mert a felperes csak abban az esetben maradhatott volna nagykorúságát követően a gyermekotthonban középiskolai tanulmányai alatt, ha átmeneti nevelése nagykorúsága miatt szűnik meg, átmeneti nevelésbe venni azonban csak kiskorút lehet a Gyvt. 77. §-a és 79. §-a alapján.

Az alperesnek a rendelkezésére álló iratokból, valamint a gyermekotthon gyermekvédelmi felelősének továbbá szakmai vezetőjének, a per során tanúként meghallgatott és az ügyintéző felé tett külön jelzése alapján ezzel tisztában kellett lennie, azonban ennek ellenére sem soron kívül, sem a jogszabály által meghatározott határidőn belül nem intézkedett.

A jogszabálysértés önmagában nem jelent felróhatóságot, a bíróságnak azt is vizsgálnia kell, hogy az alperes az adott helyzetben általában elvárható módon járt-e el. Az alperes a határidők túllépésével kapcsolatban nem terjesztett elő érdemi védekezést, maga sem állította, hogy véten lett volna a mulasztásban.

A felperes által állított kár és az alperes felróható magatartása közötti okozati összefüggés fennállásával kapcsolatban vizsgálni volt szükséges, hogy érdemi döntéseit illetően úgy járt-e el az alperes, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Önmagában az a körülmény, hogy az alperesnek más volt a szakmai álláspontja, mint a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhatóságnak, és először a védelembe vételi eljárás lefolytatását tartotta szükségesnek, még nem tekinthető felróható magatartásnak.

Megalapozottan hivatkozott az alperes arra, hogy a gyámhivatal számára nem lehet előírni, hogy milyen tartalmú döntést hozzon, így nyilván nem lett volna köteles átmeneti nevelésbe venni a felperest, azonban a perbeli esetben az alábbi körülményeknek jelentősége van: a felperest és testvérét gondozó gyermekotthon már az eljárás megindításakor az átmeneti nevelésbe vételre tett javaslatot, mert az átmeneti gondozás közel 18 hónapja alatt a gyermekek helyzete nem rendeződött, az édesanya nem működött megfelelően együtt a gyermekvédelmi szakemberekkel, nem láttak reális esélyt arra, hogy a gyermekek visszakerülhessenek

édesanyjukhoz. Az iratok áttételét követően a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhatóság megindította a védelembe vételi eljárást, melynek keretében a Csepeli Szociális Szolgálat Gyermekjóléti Központja szintén a felperesnek és testvérének átmeneti nevelésbe vételét tartotta indokoltnak, ezért visszatette az iratokat a gyámhivatalhoz. Az iratokhoz csatolta az édesanya nyilatkozatát is, melyben körülményei alapján kéri gyermekei átmeneti nevelésbe vételét. Ekkor az alperes gyámhivatala kezdeményezte a Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatnál elhelyezési javaslat megtételét. A megtartott elhelyezési értekezleten a jelenlevő szakembercsek és az édesanya egyetértettek abban, hogy a felperes átmeneti nevelésbe vétele szükséges, mert az édesanya továbbra sem tudja megteremteni a gyermekei neveléséhez szükséges körülményeket. Szintén jelentősége van annak, hogy az alperes gyámhivatala utóbb a felperes testvére esetében ugyanolyan körülmények alapján az átmeneti nevelésbe vétel szükségességét állapította meg. Ezzel kapcsolatban megalapozottan hivatkozott az alperes arra, hogy eltérő életkorú gyermekek esetében eltérő, hogy mi okoz számukra veszélyeztetettséget, azonban a perbeli esetben az édesanya az alapvető lakhatási körülményeket sem tudta megteremteni, mely életkortól függetlenül veszélyezteti a gyermekek fejlődését.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy sem a közigazgatási eljárás során, sem a perben nem merült fel olyan adat illetve bizonyíték, amely alapján az átmeneti nevelésbe vétel iránti kérelmet el kellett volna utasítani. A rendelkezésre álló adatokból éppen az következik, hogy a felperes átmeneti nevelésbe vételének feltételei fennálltak, azok csak nagykorúvá válása miatt szűntek meg.

A Gyvt. 93. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám (hivatásos gyám) javaslatának figyelembevételével - *elrendeli* az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

- a) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy
- b) a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy
- c) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

A (2) bekezdés szerint az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt, ha

- a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a huszonegyedik életévének.
- b) az (1) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a huszonnegyedik életévének betöltéséig kérheti.

Ennek alapján a nappali tagozaton tanulmányokat folytató felperes utógondozói ellátásban részesülhetett volna 21 éves koráig, annak feltételei fennálltak.

Mint ahogy a gyámhivatal végül nem folytatta az átmeneti nevelésbe vételi eljárást, mivel azt meg kellett szüntetni a felperes nagykorúságára figyelemmel, azonban a fent ismertetett körülmények alapján a bíróság megállapította, hogy felróható mulasztás terheli az alperest a határidők jelentős és ismételt túllépésével kapcsolatban, és a felperes ennek következtében

nem részesülhetett utógondozói ellátásban, a bíróság megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll.

Az alperes a saját kártérítési felelőssége elhárítása érdekében megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a gyermekotthon nem adta meg az anyának a megfelelő segítséget körülményei rendezéséhez, illetve késedelmesen kezdeményezte a hatósági eljárást, ugyanis a per tárgya az alperessel, és nem a gyermekotthonnal szemben előterjesztett követelés, ezért a bíróságnak az alperes kártérítési felelősségéről, ezen belül az alperes magatartása felróhatóságáról kellett határoznia. Arról, hogy az alperes akkor, abban a helyzetben az általában elvárható magatartást tanúsította-e, és ezzel okozati összefüggésben érte-e kár a felperest. Megjegyzi a bíróság, hogy a rendelkezésre álló iratok és tanúvallomások alapján az állapítható meg, hogy az anya folyamatos segítségben részesült a különböző családvédelmi szervek által.

Nem volt alkalmas a felelősség alóli kimentésre az alperes azon hivatkozása, mely szerint a törvény sorrendet állít fel a gyermekvédelmi rendszer működését illetően, és az első lépcsőfok az alapellátás, a második a védelembé vétel, és az átmeneti nevelés csak a legutolsó intézkedés. Mivel a törvény nem tartalmaz erre vonatkozó kötelező előírást, amennyiben a gyermekvédelmi szakemberk a gyermek körülményei alapján azt állapítják meg, hogy átmeneti nevelésbe vétele szükséges, nyilván nem kell elrendelni olyan intézkedést, amelytől nem várható eredmény. A perbeli esetben az átmeneti nevelésbe vételt szükségesnek tartó szakemberek a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a felperes személyes körülményeinek részletes ismeretében tették meg javaslatukat, továbbá az alperes mulasztása abban a vonatkozásban is megállapítható, hogy amikor a jegyzői gyámhatóság a védelembé vételi eljárás lefolytatása után visszatette az iratokat a gyámhivatalhoz, az alperes továbbra sem tartotta be az eljárási határidőkre vonatkozó törvényi előírásokat.

A gyermekvédelmi intézkedések célja nyilván a gyermeknek családban tartása, azonban ha fennállnak az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésének feltételei, akkor ennek megfelelően kell eljárni. Ettől független következmény az utógondozói ellátásra való jogosultság, a perbeli esetben azonban az átmeneti nevelésbe vétel elmulasztása fosztotta meg a felperest attól, hogy a feltételek fennállása esetén utógondozói ellátásban részesülhessen, és a gyermekotthonban maradjon nappali tagozaton végzett tanulmányai befejezéséig.

Megalapozottan hivatkozott az alperes arra, hogy csupán az anya kérelme illetve nyilatkozata nem teremt kötelezettséget a gyámhivatal számára az átmeneti nevelésbe vétellel kapcsolatban, a perbeli esetben azonban az anya nyilatkozatán kívül számos más körülmény és javaslat szólt az átmeneti nevelésbe vétel elrendelése mellett.

Követelése összecszerűségét megfelelően alátámasztotta a felperes 2011. évi CLXXXVIII. törvény 3. számú mellékletére (A helyi önkormányzatok normatív hozzájárulásai alcím 12. pont Szociális és gyermekvédelmi bentlakásos és átmeneti elhelyezésről bb) alpont) valamint a 2012. évi CCIV. törvény 2. számú mellékletére (III. 3.1. pont és 8. számú melléklet II. d) pont) hivatkozással. Ezek alapján megállapítható, hogy a felperes összesen 2.011.848 forint utógondozói ellátásban részesülhetett volna.

A bíróság nem tartotta szükségesnek a felperes által indítványozott további tanúbizonyítást, illetve a Csepeli Anyaotthon megkeresését, mivel az alperes kártérítési felelősségének elbírálásához elegendő bizonyíték állt rendelkezésre. Szintén szükségtelennek találta a bíróság az alperes indítványára a felperes édesanyjának tanúkénti meghallgatását, mert a perben nem merült fel olyan bizonyítandó tény, amelyet az ő tanúvallomása alátámaszthatott volna, különös figyelemmel arra, hogy az édesanya maga is többször a gyermekci átmeneti nevelésbe vételét kérte.

Mindezek alapján a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A késedelmi kamat megfizetésére a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes.

Az alperes a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján köteles a perköltség viselésére, mely a felperes jogi képviselőjének munkadíjából áll. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket - figyelemmel az alperes személyes illetékmentességére - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. május 21.

dr. Bakos Enikő Kinga s. k.
bíró

a kiadmány hitelül: